

Ese de dóue ori iu septemana:

Joi-a si Duminec'a.

Pretiulu de prenumeratiune:

pre anu intregu . . . 6 fl. v. a.
 diumetate de anu . . . 3 fl. v. a.
 patrariu de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre anu intregu . . . 9 fl. v. a.
 diumetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Correspondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelari'a episcopésca.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. éra mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretiulu publicatiuniloru se se anticipe.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

INVITARE DE PRENUMERATIUNE.

la

„LUMIN'A,”

fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica. Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Cu prim'a Iuliu intramu in alu doilea semestru alu anului 1874; — avisamu deci pre d. d. abonanti a caroru terminu espira cu finea lui Iuniu, se-si renoiésca abonamentulu de timpuriu, ca in cursulu spedarei regulate se nu fimu impedeati.

Condituniile de prenumeratiune sunt totu celea din fruntea foiei.

Totdeodata provocamu pre on. domni si on. comitete parochiali, cari sunt in restantia inca din anulu trecutu ori din semestrulu acest'a, se binevoiésca sumele ce da torescu la redactiune a le depura fora amenare.

Aradu, $\frac{1}{18}$ Iuniu, 1874.

Redactiunea.

Rugatiunea Domnésca

séu

Tatalu Nostru.

Tatalu nostru! panea nóstra cea de tóte dilele dá-ni-o nóa astadi!

Mat. c. 6 — 11.

(Finea.)

Insa I. Cr. cererea acést'a nu e numai spresiunea umilintiei fiiesci ci e si *spresiune credintiei drepte*. Ori câtu de simplu nutretiu se fia panea, totusi crestinulu credintiosu sente: cumca numai cu puterea sa proprie nu-o póte agonisi aceea; ci-la acést'a conlucra darulu lui Ddieu, care numai acelor'a se impartasiesce carii nisuescu a-lu meritá prin *lucru si rugatiune*.

Asia e I. Cr. pentrucá Ddieu pre omu, nu voiesce a-lu nutri prin minune; nu au lasatu aperturi pe ceriu, ca prin acele se ploa ploia de pâne, nici in pamentu nu a resaditu atát'a sementia ca din aceea pana la finea lunei fora de nici o lucrare se crésca semenaturile; ci au pusu regula ómeniloru: *Intru sudórea feciei tale vei manca panea ta; cine nu voiesce se lucre, se nici nu mance, va seraci acél'a carele nu li cra, manile lucrasiiloru straduitori ii imbogatiescu pre ei*. Ddieu a binecuventatu pre Petru cu venare bogata de pesci, in sa numai dupa ce a lucratu tóta nóptea; Apostolulu Pavelu desi a avutu dreptu de a se nutri din agoniséla invetiaceiloru sei, pentru bunu-

rile duhovnicesci ce le-a impartasitu cu densii, totusi mai multu a pretiuitu nutrementulu acél'a pre care-lu agonisé singuru prin lucrarea cu manile sale la corturile ce le facé. Tóta bucat'a de pane, ce n'o castigamu prin lucrulu nostru — afara de cea data din mila — e bucat'a pecatului la care amu ajunsu séu prin lenevire séu pe cale strimba. — Cine si-baga manile in sinu, dela acél'a si Ddieu si-retrage ale sale, pentrucá elu binecuventa numai lucrulu celu dreptu; nu e mirare dar: cá leniosii perdiatorii de véra devinu la straitia si bata de cersire, séu cá in ór'a suprema sunt incungiurati de miseria!

Er de alta parte, déca lucramu diu'a nóptea, déca ni incordamu poterile nóstre pana la frangere pentru de a ni castigá fericire pamentésca, si nu ceremu in rugatiunea disa cu credintia darulu lui Ddieu: lucrarea nostra nu va avé resultatulu doritu. — Ce e dreptu bunurile esterne se vor inmultí, in sa din launtru indestularea si liniscea inimei va remanea de parte de noi. Asia dice scriptur'a: *inzadaru veti lucrá voi de demaneti'a pana tardiu sér'a, mancandu cu ostanele mari panea vóstra, cáci Ddieu dá iubitoru sei timpu de repausu*. — Cu adevratu e mai usióra si mai binecuventata lucrarea nóstra: déca mai antaiu ne am rugatu lui Ddieu; si desi de multe ori se pare, casi cum norocolu ar' fi partea blasfematiloru, cá nefericirea, fórmea si lips'a ar urmarí toti pasii celoru buni — in sa I. Cr. acést'a numai pe din afara se pare; in launtru, in lumea suflétésca stá cu totulu altumintrelea lucrulu, cáci binecuventatii lui Ddieu sunt numai aceia, carii se nesuescu a se face demni de bunatatile lui Ddieu prin lucrare si rugatiune.

Ací se implinesce dicerea scripturei: *amu fostu pruncu si am imbetranitu, in sa nici candu nu am vediutu, ca dreptatea se se fia parasitu*. Omulu care se róga vede binevenitu darulu lui Ddieu in tóte lucrurile lui, si in tóte rezultatele acelor'a, si cu inima multiemitóre face marturisire despre aceea: cá in tótu aceea ce-i dá Ddieu dupa cererea sa, si in totu aceea ce-i néga, i voesce binele si fericirea lui. —

- Fericiti, de trei ori fericiti suntemu noi: cáci Ddieu ni a iertatu nóa a recurge la elu atátu din punctu de vedere alu lipseloru nóstre trupesci câtu si suflatesci; suntemu fericiti: déca cu umilintia fiésca si cu credintia adevarata ne rugamu in tóte dilele dicendu: *Tatalu nostru! panea nóstra cea de tóte dilele dá-ni-o nóa astadi*. —

Asia e I. Cr. *astadi!* Adverbiulu acest'a dá adevratulu intielesn cererei! asia nime altulu se scie rugá fora numai crestinulu adevratu. Pucinu credintiosulu, avarulu, in rugatiunea sa se estinde pe mane poimane ba si peste mai multi ani, si fiindcá implinirea rugatiuniloru acestor'a nu e lucru de unu minutu: viéti'a loru trece in ingrigiri si nelinisciri neincetate. -- Isusu Cristosu a doritu se faca usióra si fora ingrigiri viéti'a urmatoriloru sei candu li dá indreptarea acést'a: *nu ve ingrigiti de diu'a de mane; cá diu'a de mane se va ingrigi de ale sale;*

căci ajunge dilei reotătea ei.* Aducendu spre adevărarea dicerei sale argumente neresturnavere: că parintele cerescu carele hrănește paserile ceriului și îmbrăca crinii câmpului cu abuna sēma se va îngriji și de diu'a de mane; — și deca ne lasă a ajunge diu'a de mane: ne va dă și panea necesaria pe diu'a aceea; — pentrucă viēti'a e mai scumpa decât panea, trupulu mai scumpu decât îmbracamintea. Si celu ce nu încēta a ni nutri sufletele nōstre cu santele lui cuvinte, cum ar detrage dela trupurile nōstre nutrimentulu necesariu? —

Insa ce e mai multu: nici unulu dintre noi nu scie ajunge-va elu diu'a de mane sēu nu? Ce nebunia și încredere grosolana e dar a se îngriji omulu de astfelu de timpu, pre care nu scie ajunge-lu-va au ba? Care nu scie dice cu inima curată și cu credinția drēpta: *Tatalu nostru! panea nōstra cea de tōte dilele dā-ni-o nōa astadi!* ci cere darulu lui Ddieu pe mane, poimane ba înca și pe intrēg'a lui viētia — acēl'a tocmai prin aceea si-a aretatu pucin'a lui credinția; și prin acēst'a s'a tradatu, că elu nu voiesce a conversă cu Ddieulu seu în tōte dilele, ci, ca servulu desfranerilorū, voiesce numai a gustă, dar a se rugă nu este înduplicatu . . . —

O I. Cr! credinția că Ddieu e *Tatalu nostru* și că dragostea lui se estinde preste noi, întocmai precum se estinde aceea peste tōta lumea — este indestulu spre a ne scapă pre noi de tōta îngrigirea; și tōta diu'a nōua în care ne tredimu, va fi unu nou *astadi*, în care di, deca lu-vomu rugă cu credinția curată dicendu: *Tatalu nostru! panea nōstra cea de tōte dilele dā-ni-o nōa astadi!* cu abuna sēma ni va si dă-o, și atunci jertf'a multemirii de pe altariulu inimei nōstre se va aredică maestosu naintea fecei lui Ddieu! —

Acuma dar candu umilint'ă fiēșca se rōga numai pentru panea cea necesaria, ēr inim'a curată numai pentru *astadi*; atunci dragostea neegoista o cere aceea nu numai pentru sine ci și pentru alții, pentrucă scrisu este *Tatalu nostru! panea nōstra cea de tōte dilele dā-ni-o nōa astadi!* — și aci se începe partea ultima a vorbirei mele adeca a

III.

Omulu neputintiosu se lasă usioru condusu de egoismu, și deca i merge bine, pucinu se interesēza de reulu altuia.

Bine a sciut'o acēst'a Isus, pentru acea a compusu rugatiunea sa domnēșca în acelu chipu, ca cererile aceleia sē se implinēșca în numele omenimei întregi, și ca totu crestinulu sē se rōge asia *Tatalu nostru! panea nōstra cea de tōte dilele dā-ni-o nōa astadi!* Si e fōrte maiestōsa pentrucă numai acelu omu se pōte desbracă de pecatulu mandriei, numai acela pōte privi pre deapropetele seu de frate: carele a invetiātu a cinsti mai nainte pre Ddieu, ca pre parintele omenimei întregi; numai atunci pōte privi de a sa caus'a aprōpelui seu, deca va iubi pre totu omulu creatu dupu chipulu lui Ddieu. — Numai prin acēst'a rugatiune, prin *rugatiunea dragostei*, potemu dovedī: că suntemu fiii lui Ddieu, și urmatorii marelui magistru, alui Isusu Cristosu. Carele nu se scie rugă astfelu, aceluia rugatiune nu pōte fi placuta lui Ddieu; și carele si-a începutu rugatiunea sa cu *Tatalu nostru!* aceluia e cu nepotintia a nu finī asia: *panea nōstra cea de tōte dilele dā-ni-o nōa astadi!*

Cui a datu Ddieu panea cea de tōte dilele, acēl'a nu-si-pōte incuīa usi'a casei sale din naintea celui ce flamandiesce, ēr deca o face aceea, se implinesce asupra lui dicerea scripturei: *judecata fora de îndurare va avea acela, care nu face îndurare*; se pōte acomodă la elu cuvintele lui Isusu: *ce nu ați facutu unu'a dintre acești mici ai mei, mie nu ați facutu.* — Deca ne cercetēza pre

noi vre-unu Lazaru neputintiosu, și noi fiindu în stare, nu ne înduramu spre densulu, — nici Ddieu nu se va îndurā spre noi, pentrucă în person'a unoru Lazari ca acestia ni se arată Isusu Cristosu sēu flamendindu sēu insatosiendu, sēu golu, cerendu îmbracamentu, sēu peregrinu cautandu locu de repausu.

Vai, în eternu vai nōa! deca din darurile lui Ddieu nu folosimu barem un'a parte spre fapte bune, spre faptele îndurarii. Atunci totu cuventulu cererei acesteia: *Tatalu nostru! panea nōstra cea de tōte dilele dā-ni-o nōa astadi!* e o sarcina de blastemu asupra cunoscintiei sufletului nostru. . . .

Sēu cugetati voi, că acēst'a e numai fantasia poetica? că-su fora de însemnatate cuvintele scripturei: *Dlui dā, care dā bucurosu seracului, și că elu i resplatesce aceea lui?* Nu credeti I. Cr! ba se sciti: cumca a slugi lui Ddieu cu adevăratu sta în cercetarea veduveloru și a orfaniloru nefericiti; se sciti că ce dati voi seraciloru, aceea nu ve seracesce pre voi, ba înca mil'a data din bunurile vōstre pamentesci castiga în ceriuri, în patri'a resplatiriloru, mentuire sufletelorū vōstre!

Vedeti I. Cr! ce adevăruri maiestōse și patrundietōre se cuprindu în testulu rugatiunei domnēșci *Tatalu nostru*. Dee Ddieu! ca în tōte dilele se potemu dice rugatiunea acēsta în astfelu de întielesu, cu astfelu de supunere fiēșca. credinția curată și dragoste neegoista. Aminu!

Lucrata de
Ioanu Istinu,
preotu.

Protocolulu

Comisiuniloru delegatiunali esmise de catra ambele Congresse nationali bisericesci conformu Invoiei carlovitiene din ^{19 Iunie} 1 Iuliu

1871, — pentru pertractarea cererei de despartire ierarhica a coreligionariloru serbi, din comun'a mestecata Ecic'a-romana, — ținuta în 21. 22. și 23. Maiu a. c. vechiu.

de facia au fostu: Comisiunile delegatiunali
romana: serba:

Andrei Papp

Georgiu Nikolics

Protosincelu din Aradu ca conducatoriu, protopresviteru din St. Miklosiulu mare ca conducatoriu.

Petru Petroviciu

Constantinu Sabo

asesoru—referinte consistorialu ca membru.

proprietariu din Batania ca membru. consistorieloru

Representantii

alu Aradului.

alu Temisiōrii

Vichentie Sierbanu

Petar Davidovics

protopresbiterulu Banatu Comlosiului. parochu din Sirigh și asesoru consistorialu.

Nr. 1. Credintiosiloru de timpuriu avisati despre venirea comisiuniloru, — si adunati în numeru mare la biserica: prin ambii conducatori, descoperinduli-se scopulu venirei comisiuniloru în faci'a locului

Li se facu cunoscute si li se splică punctele din Invoiel'a carlovitiana; ēr serbii la provocare dechiaru: că persistu la cererea de despartire normata în pp. III. și IV. a Invoiei, carea comisiunea serba o si presinta spre legitimare.

Nr. 2. În urmarea acestor'a dechiarandu credintiosii romani și serbi că voescu se încerce o impacatiune fratiēșca, pe temeiulu Invoiei normative pp. VI. și X. cu privire la împartiirea averei miscatōria și nemiscatōria

Spre acestu scopu si-alegu. barbati de încredere-

Romanii:

Serbii:

1. Moise Magda.
2. Nicolae Magda.
3. Ionu Giladianu.
4. Treic'a Bugariu.
5. Petru Miocu.
6. Treic'a Ursulescu.
7. Iosifu Giladianu.
8. Avramu Cadaranu.

1. Gyoka Dimitrievics.
2. Mita Palanacsky.
3. Iasa Petrovics.
4. Leontie Bogdanovics.
5. Mata Bitovics.
6. Ignea Miskovics.
7. Gyura Murgulovics.
8. Pera Bogdanov.

9. Paulu Cadaranu.	9. Sava Radonics.
10. Savu Bugariu.	10. Eugenie Palanacscky
11. Paulu Meiciu.	11. Isa Bitevics.
12. Mihaiu Magda.	12. Paia Miskovics.
13. Iovanu Bugaru.	13. Paia Sabovlyev.
si	si
14. Marcu Miocu.	14. Tosia Ciorogariu,

carii barbati de incredere se provóca mane la 8 óre dimi-
nétia in localitatea scólei unde se vor continuá pertractarile si
unde se faca cunoscutu rezultatulu contielegerei avute intre sine
— a se infacisiá.

Continuare in 22. Maiu 1874.

Nr. 3. Nainte de pertractarea meritoriala a impacatiunei, cu
privire la numerulu sufleteloru a ambeloru parti si la averea bi-
sericésca si scolaria miscatória si nemiscatoria

Se constata: cá romani sunt	— — — —	2299	—
serbi	„	— — — —	270
	de totu	2569	suff.

precumu aréta preotimea locala; ér averea se constata in ur-
matoriele:

1. biseric'a vechia in valóre de	— — — —	1900	fl.
2. biseric'a nóua	— — — —	19,000	„
3. Scól'a cu pamentulu estravilanu sub Nr. cart. fund. 394.			
in valóre	— — — —	965	fl.
4. dóue sesiuni parochiale, — un'a sub Nr. c. f. 666. alta			
sub Nr. 708, — apoi pamentulu bisericeii sub Nr. 393.			

5. Requisitele bisericeii cu tóta instructiunea, — dupa In-
ventariiele esistinte.

6. Capitalulu bisericeii constatatoriu:

a) in bani gat'a	418	fl.
b) in obligatiuni	1937	„
in suma	2,355	fl.

dupa cumu aréta protocólele socotiloru bisericesci.

Nr. 4. Dupa statorirea acestor'a: ambele parti fiindu pro-
vocate a descoperi comisiuniloru rezultatulu impacatiunei

Barbatii de incredere facu cunoscutu cá dinsi au incheiatu
urmatóri'a

Impacatiune:

I. Romanii remanu proprietari eschisivi urmatorieloru rea-
litati:

1. biseric'a cea mare nóua;
2. sesiunea parochiala de sub Nr. c. f. 666 ce se afla in
folosinti'a parochului actualu romanu Chirila Magd'a;
3. scól'a cu pamentulu de sub Nr. 394 parcele (537. 538)
(1815 si 1509) si pamentulu bisericescu estravilanu sub Nr. 393
parcel. 536. a, de $\frac{800 \square}{1600}$ orgii;

4. Capitalulu bisericeii amintitu sub Nr. 3. p. 6. si recuisi-
tele cu tóte utensiliile ce li se vinu loru dupa Inventariu. ca
avere curatu a loru.

II. De alta parte apoi serbii esindu din comuniunea bise-
ricésca de pana acum'a si renuciandu finalminte la dreptulu de
comproprietate si pretensiune a tuturoru obiecteloru espuse
sub I primescu ca desdaunare totala a partii loru urmatoriele:

1. biseric'a cea vechia mica cu estravilanulu de sub Nr.
393. parc. 674 — 1814. Cart. fund.
2. sesiunea parochiala de sub Nr. cartii fund. 708. ce se
afla de presinte in folosinti'a parochului Dimitrie Murguloviciu.
3. Un'a obligatiune solidaria a credintiosiloru romani de-
signati de insasi comun'a bisericésca romana despre sum'a desda-
unarii de <i>siepte mii florini v. a.</i> carea suma e de a se solvi co-
munei bisericesci serbe nouformande in urmatoriele trei rate:
a.) prim'a rata la 15 Septembrie a. c. in suma de
2000 fl.
b.) a dóu'a rata de
3000 „
la 15 septemvre 1875; si
c.) a trei'a ratá de
2000 fl.
la 15. septemvre 1876. de totu
7000 fl.
- pentru carea suma comun'a bisericésca romana s'a deobligatu a
solvi interesele stipulate de 10%-te totdeun'a punctualu si trei lu-
ni inainte.

La escontentarea sumei de 2000 fl. a primei rate de sub
3, a.) coreligionarii serbi ca creditorii se invoescu si deobliga a
primi dela partea romana tóte obligatiunile detorasiloru serbi
din capitalulu bisericeii remasu romaniloru si amintitu la I, 4.)
alu acestei impacatiuni; de sine intielegendu-se cá dimpreuna cu
interesele de 6%-te computande dupa aceleasi detorii. —

4. Obligatiunea amintita sub 3. despre intrég'a suma de
7000 fl. se va intabulá in cartea funduaria pe averile ipotecarie
ale celoru subscrisi ca detorasi, — in numele intregei comune
bisericesci romane, — dar' in favorea comunei bisericesci serbe
nouformande.

5. Romanii recedandu la dreptulu de comproprietate a re-
alitatiloru remase serbiloru sub II. 1. 2.) si-dau invoirea ca acelea
sè se transcrie in cartea funduaria, ca eschisiva proprietate a
comunei bisericesci serbe, precum si serbii totu asia dau dreptulu
romaniloru a rectificá titlulu de proprietate a realitatiloru amin-
tite sub I, 1, 2, si 3.) a acestui protocolu scriindu lu eschisivu nu-
mai pe numele „comunei bisericesci romane gr. or.“ in cartea
funduaria. —

6. Dintre recuisitele si utensiliile bisericesci, — serbii
primescu dela comun'a bisericésca romana: *clopotulu celu micu*, —
aflatoriu in biseric'a cea mare, si numai acelea obiecte cari dupa
Inventariu — se voru constata: cá sunt procurate si donate anu-
me de credintiosi serbi, si despre acorar'a primire se va dá re-
versu epitropiei bisericesci romane.

7. Cartile bisericesci scrise si tiparite in limb'a slavéna,
asisderea pe langa reversu le primescu numai de cátu serbii. —

8. Mormintii comuni — si in viitoriu ii voru folosi ambele
parti in comunu, ca si pana acum'a. —

9. Serbii, de locu dupa inchierea si subscrierea acestei
impacatiuni si dupa primirea obligatiunei amintite sub punctulu
II, 4.) dimpreuna cu actualulu preotu alu loru esu din biseric'a
cea mare remasa romaniloru si conformu punctului XII din In-
voiel'a normativa, constituinduse ca comuna bisericésca de sine
statatoria, — indata se incorporeza la Ierarchi'a respective die-
ces'a loru nationala a Temisiorii ca jurisdictiune canonica.

10. Protocólele matricularie remanu in biseric'a cea mare
romana conservate, avendu preotulu romanu a dá informatiunile
necesarie preotului serbescu.

Acésta impacatiune, cetinduse ambeloru parti in limb'a ma-
terna si priminduse de ambele parti, se subscie, si se substerne
mariteloru Delegatiuni congressuale, — conformu punctului XVI
alu Invoielei, — cu acea espresa si reciproca invoire: ca stípu-
latiunea din punctulu 9. sè se esecute si pana la urmand'a re-
visiune a acestoru protocóle.

Datu in Eci'a romana, la 23 Maiu 1874 (patru) stat.
vechiu.

(Urméza subscrierile.)

Estradatu prin,
Petru Petroviciu.
Asesoru referinte consistorialu.

Corespondintia.

Beiusiu $\frac{9}{21}$. Iuniu, 1874.

Unu actu de mare insemnatate s'a seversitu eri in opidulu
nostru; s'a facutu alegerea *) de protopresbiteru pentru tractulu
vacantu alu Beiusiului. Nu potu trace cu indiferentia actulu
acest'a, cáci elu este decidiatoriu in viét'i'a nóstra bisericésca; dela
elu depinde prosperarea ori decadinti'a bisericiloru si scóleloru
nóstre confesionale din tractu.

Ingrigirile si temerile ce aveamu dela inceputu au fostu
mari, dar mai mari sunt ele de presinte déca socotimu resulta-
tulu alegerei, si indignatiunea ce elu a produsu in o parte co-
siderabila a clerului si poporului tractualu, si cu deosebire in
poporulu credintiosu din Beiusiu. Nisuintiele nóstre, ale Beiusiani-
loru, au fostu pururia indreptate spre binele comunu. Am jert-
fitu decâteori interesele nóstre au pretinsu, fiindu incredintiati,
cá prin salvarea acestor'a salvamu chiar ale bisericeii interese.
Cine scie si cunósce relatiunile nóstre locale, ne va justificá
deplinu.

Cerculu Beiusiului, este unu cercu curatu romanescu, ér
Beiusulu sionulu romaniloru din comitatu. Aici avemu gimnasiu
romanescu gr. catholicu, cu profesori vrednici. Pentru aceea sco-
pulu nostru principalu a fostu si este ca noi se alegemu de proto-
popu pre unu atare barbatu, care e capace a tienea concurin-
tia cu preotii celoralalte confesiuni din locu. Acést'a a fostu si
este ambitiunea nóstra, carea nu ne rusinamu a o descoperi!
Insa alegerea intemplata pare a cludá nesuintiele nóstre; dar
fia, e s'a faptuitu prin influintiele onoruru ómeni condusi de inte-
rese mai multu ca particularie, si responsabilitatea pentru tristele
urmari din ea provenitorie, cada asupra loru.

Atáta insemnu, cá dintre trei competenti si candidati: Va-
siliu Papp, parochu in Ds. Forrou, Eli'a Mog'a protopopulu Po-
mezeului, si Arone Hamsia, teologu absolutu din archidieceasa, —
celu dintaiu a intrunitu maioritaea voturiloru, maioritaea cas-
tigata prin influentie esterne si cu violarea legii din stat.

*) Nu alegerea ci candidarea. Alegerea de protopresbiteru respective
denumirea o face consistoriulu. *Red.*

organicu, fiindu candidatu si unu nepreotu, **) numai ca alegerea dlui V. Papp se fia mai segura. Nu din ura catra persoana dlui P. desaprobu actulu sinodului protopopescu candu acest'a i-a datu maioritatea voturiloru, ci din purulu interesu, catra cauzele nostre bisericesci si nationali. Dlu Papp este unu preotu cucernicu si blandu, dar' marturisescu, n'are energi'a, n'are destoinici'a, care antistele preotimei tractuale trebue s'o aiba nesmintitu. Vai si amaru de noi si de cauzele nostre deca si la postulatele bisericesci pentru interese particulare se vor preferi individi cari nu intrunescu calitatile recerute de lege si impregiurari! Dixi et salvavi animam meam!

Um beusianu.

VARIETATI.

** Sinodulu parochialu a comunei bisericesci rom. gr. or. din Aradu tienutu la 26 maiu a. c. sub presidiulu Pré onoratu-lui Domnu Protopres. Ioane Ratiu, a aprobatu hotarirea comitetului parochialu referitoriu la edificiulu ce are a se zidi pe intravilanulu golu a bisericeii, si a esaminatu atatu planulu edificareii câtu si conspectulu de pretiuire a maestriloru intreprindietori; dupa aceea luandu cuventulu Dlu parochu si assesoru Consistorialu Ioane Russu prin o cuventare frumosa si patrundietore, au aretatu folosulu ce va avé in viitoriu comun'a bisericesca din venitululu acelu edificiu; de esemplu a adusu comunele bisericesci din Pest'a, Temisióra si Lugosiu care inca au asemenea didiri, din acaroru venitu se sustiene preotimea si scólele lor confesiunale. Astfelu pentru acestu scopu maretu a mai fecutu oferte marimose urmatorii zelosi crestini: Dlu Petru Nicoliciu oferéza 30 mii de tige in pretiu de 540 fl. Antoniu Simonoviciu 10 cara nesipu in pretiu de 4. fl. Ioanu Germanu 7 cara nesipu 2 fl. 80 cr; Sava Mihailoviciu 20 cara nesipu 8 fl. Paia Laticiu 5 cara nesipu 2 fl. Mita Raicu 7 cara nesipu 2 fl. 80 cr. Tosia Botta 10 cara nesipu 4 fl. Andreiu Duma 7 cara nesipu 2 fl. 80 cr. Sevu Marinca 8 cara nesipu 3 fl. 20 cr. Teodoru Pacurariu 9 cara nesipu 3 fl. 60 cr. Iotia Andrasiu 10 cara nesipu 4 fl. B. Mihailoviciu 4 cara nesipu 1 fl. 60. cr. Gligoru Botta 4 cara nesipu 1 fl. 60 cr. Gaia Grozavu 3 cara nesipu 1 fl. 20 cr. I. Colarovu 5 cara nesipu 2 fl. Petru Maceanu 7 cara nesipu 2 fl. 80 cr. Petru Maceanu 7 cara nesipu 2 fl. 80 cr. Sava Colorovu 5 cara nesipu 2 fl. Nicu Pavloviciu 20 cara nesipu 8 fl. G. Teodoroviciu 10 cara nesipu 4 fl. Petru Colorovu 5 cara nesipu 2 fl. Ioanu Halmagianu 5 cara nesipu 2 fl. S. Coporsianu 6 cara nesipu 2 fl. 20 cr. D. Iovanovu 3 cara nesipu 1 fl. 20 cr. G. Horga 5 cara nesipu fl. M. Pavloviciu 10 cara nesipu 4 fl. I. Boitoru 14 cara nesipu 5 fl. 60 cr. G. Simonu 15 cara nesipu 6 fl. G. Macinicu 12 cara nesipu 4 fl. 80 cr. Ciforu Hanga 4 cara nesipu 1 fl. 60 cr. M. Dobreu 50 cara nesipu 20 fl. A. Drecinu 10 cara nesipu 4 fl. C. Obernezu 14 care nesipu 5 fl. 60 cr. M. Bogeu 10 cara nesipu 4 fl. G. Dogariu 200 care nesipu 80 fl. Dlu Iuliu Misiciu propr. din Lipova oferéza 500 cubici varu in pretiu 75 fl. Anton Schmidt oferéza 40 fl. Pavelu Bogia 20 fl. G. Trufca 10 fl. Ioane Russu 50 fl. G. Macinicu 20 fl. M. Bogeu 10 fl. Dr. A. Siandoru 50 fl. Ilie Botta 20 fl. A. Ambrusiu 15 fl. T. Maceanu 6 fl. P. Mocutiu 5 fl. M. Novacu 5 fl. G. Botta 5 fl. I. Marcu 5 fl. I. Botta 4 fl. P. Dehelean 2 fl. G. Dogariu 600 fl. M. Oana 10 fl. T. Danu 10 fl. A. Drecinu 10 fl. T. Ciricianu 5 fl. 50 cr. P. Danu 5 fl. N. Marcu 5 fl. M. Novacu 5 fl. E. Bog. I. Drecinu 5 fl. G. Novacu 5 fl. D. Novacu 4 fl. sum'a 1737 fl. 90 cr. Catra acést'a se mai adauga sum'a publicata in fôia Lumina Nr. 21 de 7515 de totu face: 9252 fl. 90 cr.

Post'a Redactiunei.

Dlui P. G. in Beliu. Corespondinti'a de care ai facutu amintire n'am primit'o. Altcum cu placere luam notitia despre ea.

Dlui G. Pletosu in Sibiu. Am primitu cu placere celea trimise. Celea promise le asteptamu. Adres'a la timpul seu o vom indrepta.

Dlui Savonescu in S. Concursulu trimitiendu-ni-se prea tardiu pana la terminu numai odata ilu potemu publicá, avendu se respundeti pentru publicare 3. fl. v. a.

**) Dlu coresp. acl. pare-ni-se splicandu reu stat. organicu, gresiesce. In §, 53 a stat. se dice: „alesulu, respective denumitul, trebe se fia barbatu aptu si binemeritatu pe terenulu bisericescu si scolariu“ — cea ce absolutu nu eschide pre teologii nepreotiti dela candidare si alegere cu atata mai vertosu cá intre presbiteru si protopresbiteru nu este nici o deosebire sacramentalá; si unulu si altulu are un'a si aceasi trepta a preotiei. Nu este adeveratu insa, ca cineva se fia aptu si binemeritatu pentrucá a portatu in anumitu restimpu reverend'a preotiesca. Meritul se considera dupa fapte.

Red.

Publicatiune!

Conferinti'a invetiatoresca a cercuriloru Világos Agris si Borosineu — carea din caus'a colerei ce domnia in a. trecut 1873 fu sistata, conformu conclusului conferintei din 1872 si publicatiunei din 1873. se va tienea in 1874 Augustu 19 s. v. si dilele urmatore la scola gr. orient. din opidulu Ienopolea-Borosineu ce prin acést'a cu acea observare se aduce la cunoscenti'a publica, ca Dnii invetiatorii se nu decline intru a satisfacere detorintei lor in acésta privintia.

Ienopolea-Borosineu 24/6 st. n. 1874.

Georgiu Onya,
presidint. conf.

Concursu.

1

Subscrisulu comitetu parochialu — conformu decisului Venerabil. Consist. diecesanu din Aradu de sub Nr. $\frac{705}{\text{epit. } 208}$ 1874. referitoriu la edificarea unei scoli romane confesiunale in comuna Socodoru comit. Aradului — prin acést'a se deschide concursu de licitatiune minuenda.

Edificiulu este pretiuitu la 5,433 fl. 30 cr. v. a. Doritorii de a intraprinde zidirea scolei acesteia suntu avisati a se presentá in 18/30. Iuniu a. c. 1874. la 10 ore a. m. in localitatea casei comunale de aici, unde dupa depunerea vadiului de 5% dela sum'a estimatiunei se va intraprinde licitatiunea si incheierea contractului care apoi conformu ordinatiunei Venerab. Consist. diecesanu de sub Nr. $\frac{1274}{\text{epit. } 457}$ ex 1871. se va suscerne Veneratu aceluiași consistoriu spre revisiune si aprobare ulterioara. —

Ofertele inchise proviedute cu cautione de 5% suntu a se suscerne — in ante de inceperea licitarii — la presidiulu comitetului parochialu din locu. Totu aci se póte vedea proiectulu de spese si planulu scólei edificende.

Semnatu in Socodoru in 7/19. Iuniu 1874.

Ioanu Suciu,
Presidele comitet. par

Ioanu Savonescu,
not. com. par.

Concursu.

2

Pentru indeplinirea postului invetiatorescu in comun'a Pobd'a se deschide concursu pana in 15 Iuliu a. c.

Beneficiile sunt: 1) in bani 120. fl.; 2) pentru un'a mage clisa 40 fl.; 3) 1/2 mage sare 3 fl.; 4) lumini 10 fundi a 48 cr. — 4 fl. 80. cr.; 5) grâu 60 metie; 6) lemne 2 stengini; 7) paie ori lemne pentru scola 6 stengini; 8) pamentu pentru sementia 4 jugere; 9) cortelu liberu cu 2 localitati comode, si gradina de legumi. Din aceste are insa o tertialitate se o dea invetiateriulu Constantinu Brendeu ca pensiune afora de cortelu si lumini. Doritorii de a ocupá acestu postu au a trimite recursurile instruite, scrise cu man'a propria, si stilisate comitetului parochialu dlui inspectoru cercualu Dr. Vasiciu, in Timisióra. Se mai cere ca competintii se se presinte in un'a din dumineci ori serbatori in faci'a locului si a cantá.

Pobd'a, in 1. Iuniu 1874.

Comitetulu parochialu:

Cu scirea si invoierea mea **Dr. Vasiciu,** inspectore de scóle cercualu.

CONCURSU.

3

Spre alegerea unuia parochu in *Jadani* pe parochi'a vacante indiestrata cu folosirea a 44 jugere de pamentu bunu, 50 chibla de grâu si din stól'a considerata diumetate, avendu celealte emoluminte a cadé in folosulu Capelanului localu se deschide Concursu pana in 30: Iuniu a. c. candu se va tienea si alegerea.

Recurintii la acésta parochia au la recursurile sale-adesande catra sinodulu parochialu de aici, si substernende Protopresviterului tractualu in Timisióra a alaturá testimoniulu de maturitate si calificatiune, si a se indatori in totu a dóu'a Dumineca a predicá in biserica; inse mai nainte a se presentá aici intro di de Dumineca séu serbatore, spre a ne incredintia despre desertitatea lui in cele rituale si prediciatiune.

Pelanga acést'a de observatu este, cá pana in 3: fauru 1875 are diumetate din tóte emolumintele va folosi veduva preotésa a repos. parochu Georgiu Morariu.

Jadani in 22: Maiu 1874.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Mel. Dreghiciu** m. p. Prot Timis.